

Toespraak van de burgemeester van Oud-Beijerland, de heer K. Tigelaar, uitgesproken tijdens de herdenking 4 mei 2010 bij het monument VRIJ.

Dames en heren, jongens en meisjes,

Twee minuten stilte.

Waar dacht u aan? Waar dacht jij aan?

Ouderen onder ons dachten misschien wel aan de verschrikkelijke tijd in de Tweede Wereldoorlog. Herinneringen aan geweld, aan het verlies van mensen om je heen, bezetting en onderdrukking, onderduiken, angst voor de vijand, verzet. Gedachten die niet meer verdwijnen, herinneringen die littekens hebben achtergelaten.

Waar dacht u aan? Waar dacht jij aan?

Oud-strijders onder ons dachten misschien wel aan het gevecht dat ze voerden in het voormalig Nederlands Indië of Nieuw Guinea. Herinneringen aan een zware strijd, ver van huis, verlies van makkers, de pijn en het verdriet van de jaren daarna. Andere veteranen onder ons dachten misschien wel aan hun strijd voor de vrede toen zij zich inzetten voor een vredesmissie in o.a. Libanon, Joegoslavië of Afghanistan. Herinneringen aan angstige momenten, een gevecht dat nog zo op het netvlies staat.

Ook zij dragen de littekens mee van een oorlog.

Waar dacht u aan? Waar dacht jij aan?

Volwassenen en jongeren onder ons dachten misschien wel aan de verhalen die ze hebben meegekregen van hun vader of moeder, opa of oma. Herinneringen aan wat verteld is vanuit hun eigen geschiedenis. Of het waren gedachten over het vele leed dat mensen moeten lijden door oorlogen. Gedachten aan de slachtoffers, aan het immense verdriet van de nabestaanden, aan de zinloosheid van geweld en oorlog. De wonden die door oorlogen zijn geslagen, doen ons beseffen wat vrijheid kost en hoe broos vrijheid is.

Waar dacht u aan? Waar dacht jij aan?

Ik zie dat er vanavond ook veel kinderen bij zijn. Wat goed dat jullie meegekomen zijn naar de dodenherdenking. Kinderen, misschien dachten jullie net ook wel aan mensen die verdriet hebben om mensen die zijn omgekomen, of omdat er nog steeds oorlog is in de wereld. Dodenherdenking, betekent dat we denken aan mensen die gedood zijn omdat zij vochten voor de vrede, omdat zij opkwamen voor de vrijheid. Dat was vroeger in de Tweede Wereldoorlog zo, toen ons land bezet was. Maar ook daarna hebben soldaten uit ons land overal in de wereld gestreden om daar vrede te kunnen brengen. Ook daar werden soldaten van ons land gedood. Nog steeds zijn er plaatsen in de wereld waar oorlog is, waar kinderen niet vrij kunnen zijn zoals jullie. Denk je eens in, het is buiten altijd gevaarlijk, soldaten van de vijand lopen door de straten en kunnen je zomaar oppakken, je bent niet vrij, er wordt veel gevochten, je moet vluchten, je bent niet meer veilig. Als je daar aan denkt, ben je blij dat we hier in een vrij land leven. Het is belangrijk dat we daarom ieder jaar op dodenherdenking hierbij stil staan. Kinderen, ik hoop dat jullie dat later ook zullen blijven doen.

Blijven denken aan de mensen die hebben gevochten voor onze vrijheid en dat wij ook zullen blijven vechten voor vrede. Vrede voor iedereen.

Zo stonden we hier samen twee minuten stil. Samen rondom het monument. Ieder met zijn of haar eigen gedachten. Samen stil, oud en jong. Stil...in gedachten...stil...in gebed.....stil.....met medeleven.

Misschien keek u tijdens de stilte naar het monument.

Het monument dat ons doet beseffen waar het om gaat: VRIJ zijn. De gedenkplaat hier voor doet ons beseffen dat VRIJ zijn alleen kan, als we ons daar ook voor blijven inzetten en onze verantwoordelijkheid nemen.

Vrijheid in verantwoordelijkheid.

De gedenkplaat voor het monument is geheel vernieuwd door beeldend kunstenaar Ingrid Kruit. Dit was op initiatief van het veteranencomité en in samenwerking met de Oranjevereniging. De oorspronkelijke tekst 'vrijheid in verantwoordelijkheid' is gegraveerd in de letter V en daar doorheen is de Nederlandse vlag te zien.

Hierin zie ik dat alle momenten van herdenken samen komen.

De letter V verbindt ons met het monument VRIJ.

Het is de V van vrijheid.

De V van vrede.

De V van verzet, van verzetsmensen die hun leven hebben gegeven.

De V van verdriet om de slachtoffers, het verdriet van nabestaanden.

De V van vluchtelingen, mensen voor wie vrijheid een verre droom is.

De V van veteranen die zich hebben ingezet voor vrede en vrijheid, voor veiligheid en bescherming van hen die moesten vluchten.

In ons land genieten we al weer 65 jaar lang van vrijheid. Wij zijn vrij van oorlog en onderdrukking. Vrij om te denken en te spreken, vrijheid van godsdienst, vrij om te leven. Het is een groot goed waar we zelden bij stil staan. Ook al is vrijheid minder een vanzelfsprekendheid dan zij ooit was. Er zijn bewegingen in de samenleving die mensen onzeker maakt, uit elkaar drijft en zelfs tegen elkaar opzet. Bewegingen die knagen aan onze vrijheid. Het maakt eens te meer duidelijk dat vrijheid geen gegeven is, ons niet in de schoot geworpen is, maar dat wij onze vrijheid moeten verdedigen. Vrijheid vereist inzet, elke dag weer, van ons allemaal.

Herdenken op de 4^e mei. Gewoon wordt het nooit. Altijd zijn er die gedachten.

Straks leggen we de kransen, leggen de kinderen de bloemen. Waar denkt u dan aan? Waar denken jullie dan aan?

Gedachten aan slachtoffers. Gedachten aan verdriet. Gedachten aan zinloosheid van de oorlog. Gedachten van dankbaarheid dat we in vrijheid mogen leven.

Gedachten ...die ons ook moeten aansporen, want het is belangrijk om voor onze vrijheid te blijven op komen.

Inzet van u, van jou en van mij.